

Příběh klienta, říkejme mu třeba Petr Jarkovský

Petr Jarkovský se narodil v roce 1986 v Náchodě, kde také prožil své dětství. V rodině panovalo napětí, rodiče se často hádali a prali, až se nakonec rozvedli, když bylo Petrovi třináct. Zůstal s matkou, která ho vychovávala sama, později do jeho života vstoupil nevlastní otec. S biologickým otcem udržoval kontakt minimální. Měl také sourozence – bratra a sestru, dvojčata – s nimiž měl v dětství dobré vztahy.

Dětství popisuje jako celkově „v pohodě“, přestože dostával fyzické tresty a občas zažil šikanu. Školní docházka mu dělala potíže. Třikrát propadl v sedmé třídě, často nechodil do školy a místo toho hrál doma počítačové hry. Učitele sice respektoval, ale chování měl problémové. Další vzdělání už nezvládl dokončit – pokusil se studovat obor zedník, ale byl vyloučen kvůli absenci.

V dospělosti měl několik krátkodobých zaměstnání, pracoval například v továrnách v Náchodě, ale žádné místo si neudržel déle než tři měsíce. V té době se u něj začaly objevovat psychické potíže – sluchové halucinace, pocity ovládnutí, později i zrakové halucinace. Vlivem těchto stavů a současného užívání návykových látek se jeho schopnost fungovat v běžném životě začala postupně zhoršovat.

Petr se dostal do bludného kruhu – drogy, alkohol, nezaměstnanost a nakonec i bezdomovectví. S psychickými potížemi se dostal do psychiatrické péče a byl několikrát hospitalizován. Zároveň začal mít problémy s dluhy – půjčky, exekuce, nezaplacené pojistné – jeho závazky narostly až na zhruba 700 000 Kč. Nad svou finanční situaci ztratil kontrolu, nevěděl, kolik dluží, a nedokázal si stanovit priority. Často utrácel impulzivně, bez ohledu na následky.

Zásadní změna v jeho životě nastala v době, kdy byl přijat do Domova se zvláštním režimem v Rokytnici v Orlických horách. Toto prostředí mu poskytlo pravidelný denní režim a ukázalo mu směr k běžnému životu. Postupně si zvykl na pravidelný režim, naučil se spolupracovat s personálem a zapojil se do sociální rehabilitace, kde se učil základním dovednostem jako vaření, nakupování nebo úklid. V rámci svého pobytu začal také pracovat – na částečný úvazek uklízí v panelových domech pod záštitou organizace Pferda. Tato pracovní zkušenost mu pomohla znovu získat pocit hodnoty.

Veškeré finance za něj nyní spravuje personál domova, protože Petr i nadále není schopen samostatně hospodařit s větší částkou peněz. Má kapesné, které zvládá používat rozumně – většinou si za něj koupí cigarety nebo kávu. V minulosti, když měl přístup k větší hotovosti, často peníze ihned utratil a nemyslel na základní potřeby.

Velkým krokem kupředu bylo i to, že mu soudně byla ustanovena jako opatrovník jeho matka, která s ním udržuje pravidelný kontakt a podporuje ho v jeho úsilí udržet si stabilitu. Pravidelně ho navštěvuje, stejně jako on ji.

Petr dnes abstinuje od drog i alkoholu, a to už delší dobu. Má vůli svůj stav udržet a snaží se vyvarovat rizik, která by ho mohla vrátit zpět. V Náchodě, kde má širší rodinu, by rád znovu našel domov. A právě tam – v prostředí, kde má podporu a kde se cítí bezpečně – je pro něj ideální přechod do chráněného bydlení. Zařízení v Náchodě, které poskytuje pouze nízkou míru podpory, odpovídá jeho současným schopnostem a úrovni samostatnosti.

Petr se tak dostal do fáze, kdy na svém životě aktivně participuje. Pracuje, má pravidelný režim, zapojuje se do života komunity a ví, co by si do budoucna přál – mít vlastní bydlení a časem i založit rodinu. Díky pobytu v DZR, podpoře své matky a vlastnímu úsilí se mu podařilo udělat velký posun.

Jeho příběh je příkladem toho, jak systematická sociální podpora a bezpečné prostředí mohou člověku s duševním onemocněním pomoci znovu se postavit na nohy.